

KV 9.6.2025 § 73, liite B

Asia: Valtuustoaloitte ”Toimenpiteitä pito- ja vetovoiman lisäämiseksi Kemijärvellä”

Yrityspalvelujen vastine

Kemijärven kaupungin yrityspalvelujen toiminta perustuu henkilökohtaiseen ja asiakaslähtöiseen palveluun. Yhteydenpito yrityksiin rakentuu ensisijaisesti kasvokkain tapahtuvien tapaamisten varaan, mikä mahdollistaa luottamuksellisen vuorovaikutuksen ja yritysten tarpeiden syvällisen ymmärtämisen. Yrityksiä pyritään aktiivisesti tapaamaan, ja käyntejä on viime vuosina lisätty käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Käyntien lisäksi yrityksiä kohdataan myös yhtiön ja muiden toimijoiden järjestämissä tilaisuuksissa, jotka tarjoavat luontevan mahdollisuuden verkostoitumiseen ja ajankohtaisista asioista keskustelemiseen.

Yrityspalvelujen käytössä on hiljattain otettu käyttöön CRM-järjestelmä, jonka avulla voidaan nykyisin kontaktoida entistä aktiivisemmin myös sellaisia yrityksiä, jotka eivät aiemmin ole olleet yrityspalvelujen piirissä. Tähän ryhmään kuuluvat muun muassa uudet yritykset, joita ei ole perustettu yrityspalvelujen kautta ja joista ei aiemmin ole ollut käytettävissä tietoa. Järjestelmän avulla myös näiden yritysten kontaktointi voidaan käynnistää.

Yrityspalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa, jotka toimivat tärkeinä tietolähteinä ja kumppaneina yritysten kehittämistarpeiden tunnistamisessa. Työvoimakysymyksissä tehdään lisäksi yhteistyötä työllisyysalueen kanssa. Yhteistyö on käynnistynyt ja sitä kehitetään parhaillaan edelleen, mutta esimerkiksi starttirahojen osalta palvelut toimivat jo hyvin. Hyvät suhteet sidosryhmiin ja erityisesti rahoittaviin tahoihin ovat keskeinen osa yrityspalvelujen toimintaa.

Yritysneuvonnan prosessi etenee siten, että asiakas pyritään aina tapaamaan ensimmäisellä kerralla kasvokkain. Jatkossa voidaan hyödyntää myös etäyhteyksiä, kuten Teams-tapaamisia, joita osa yrittäjistä toivoo ajansäästön vuoksi. Prosessi käynnistyy nykytilan, tavoitteiden ja haasteiden kartoituksella, minkä jälkeen sovitaan konkreettisista toimenpiteistä, kuten liiketoimintasuunnitelman laatimisesta, rahoitusmahdollisuuksien selvittämisestä tai verkostoitumisen edistämisestä. Prosessi sisältää usein useita tapaamisia ja välitehtäviä, ja sitä jatketaan, kunnes sovitut asiat on toteutettu tai tilanne on muutoin edennyt. Tarvittaessa asiakas ohjataan muiden asiantuntijapalvelujen piiriin.

Yrityspalvelujen olennainen tehtävä on myös avustaa Kemijärvellä sijoittumista tai investointia harkitsevia yrityksiä. Tällä hetkellä on vireillä useita tällaisia asiakkuuksia, joilla voi olla merkittävä vaikutus alueen talouteen ja työllisyyteen. Lisäksi yrityspalvelut tukevat paikallisia yrityksiä konkreettisissa kehittämis- ja investointihankkeissa, kuten liiketoiminta- ja taloussuunnitelmien laadinnassa, rahoitushakemusten valmistelussa ja erilaisten selvitysten tekemisessä.

Kaupungin omistamalla yhtiöllä on myös laajempi rooli yritysten toimintaympäristön kehittäjänä. Tämä sisältää muun muassa erilaisten kehittämishankkeiden valmistelun ja toteutuksen, jotka ovat aina yrityskehittämisen tarpeista lähteviä. Hankkeiden avulla tavoitetaan laaja joukko yrittäjiä työpajojen ja tilaisuuksien kautta, ja samalla saadaan tietoa yritysten tilanteesta ja haasteista. Yrityspalvelut osallistuvat myös aktiivisesti sidosryhmien hankkeiden valmisteluun ja toteutukseen varmistaen, että hankkeista koituu hyötyä Kemijärvellä ja sen yrityksille.

Aloitteessa kuvattu toimintamalli – yritysten systemaattinen haastattelu ja näiden pohjalta tehtävien toimenpide-ehdotusten laatiminen – sisältyy monilta osin jo yrityspalvelujen nykyiseen toimintaan. Käytettävissä olevat resurssit kuitenkin rajaavat, että painopiste on ensisijaisesti olemassa olevien asiakkuuksien hoitamisessa.

On kuitenkin keskeistä, että yritysten näkökulma ja tarpeet huomioidaan kaikessa kaupungin toiminnassa, ei ainoastaan yrityspalvelujen kautta. Tämä edellyttää vuoropuhelua myös muiden hallintokuntien ja palvelualueiden yhteydessä, jotta yritysten esille tuomat asiat muodostuvat koko organisaation toimintaa ohjaavaksi periaatteeksi. Yrityksillä voi olla tarpeita, jotka ylittävät tavanomaiset yrityspalvelujen tehtävät ja jotka saattavat jäädä havaitsematta, mikäli vuorovaikutusta käydään vain yhden palvelukanavan kautta. Esimerkiksi osa yrityksistä on tuonut esiin haasteita saada alueen ulkopuolelta tullutta työvoimaa pysymään paikkakunnalla. Tällainen kehittäminen liittyy alueen pitovoiman vahvistamiseen ja kuuluu siten koko kaupungin vastuulle.

Yrityspalvelut tukevat myös yrittäjyyden edistämistä nuorten keskuudessa, muun muassa toisen asteen oppilaitosyhteistyön ja yrittäjyystapahtumien kautta. Esimerkiksi Yrittäjän päivänä on nuorille suunniteltu tilaisuus.

Yrityspalvelut ovat toteuttaneet toimenpiteitä erityisesti matkailualan yritysten verkottamiseksi ja kannustamiseksi yhteisten kehittämislinjausten muodostamiseen. Asiakastyytyväisyyskysely on lähetetty kaikille ajanjaksolla palveluasiakkaina olleille yrityksille. Vuoden 2025 asiakastyytyväisyyskyselyn yleisarvosanaksi saatiin 4,29 / 5, mikä on jälleen kerran erittäin hyvä tulos. NPS-arvosanaksi saatiin 35, mikä on myös erinomaisella tasolla. Vuonna 2024 yleisarvosana oli 4,27 / 5 ja NPS-arvo 40.

Merkittävä haaste yritystoiminnan jatkuvuudelle on sopivien jatkajien löytäminen, mihin väestön ikääntyminen vaikuttaa olennaisesti. Myös yrityksen kauppahinnalla on ratkaiseva merkitys jatkajan löytymisessä. Nykyinen väestökehitys viittaa siihen, että uusien yrittäjiksi aikovien määrä on laskusuunnassa, ellei alueelle saada lisää nuorta väestöä. Vanhenevan ja vähenevän väestön vuoksi yritysten on usein laajennettava asiakaspohjaansa oman lähialueen ulkopuolelle, ja toiminnan laajentaminen verkkoon, esimerkiksi verkkokaupan avulla, on monella alalla muodostumassa välttämättömyydeksi. Yrityspalvelut tukevat omistajanvaihdoksia yhteistyössä Lapin Yrittäjien omistajanvaihdoskoordinaattorin kanssa ja avustavat yrityksiä prosessin eri vaiheissa.

Elinvoiman ja vetovoiman kehittämisessä on keskeistä varmistaa, että kaupungin perusedellytykset yritystoiminnalle ovat kunnossa:

- eri kokoluokan teollisia ja yritystoimintaan soveltuvia tontteja on kaavoitettu riittävästi myös varastoon,
- nykyaikaisten ja kysyntään vastaavien asuntojen rakentaminen etenee,
- alueella on tarjolla valmiita teollisuus- ja hallitiloja, jotka mahdollistavat yritysten nopean käynnistymisen ja laajentumisen,
- lupa-asiointi on nopeaa ja sujuvaa.
- logistisia yhteyksiä kehitetään ja alueen saavutettavuutta parannetaan erityisesti julkisen liikenteen osalta,

Yhteistyön ja toiminnan kehittäminen on jatkuvaa, ja siihen myös yrityspalvelut ovat sitoutuneet yhdessä kaupungin muiden toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Näillä toimenpiteillä ja nykyistä toimintamallia edelleen kehittämällä voidaan vahvistaa yrityspalvelujen vaikuttavuutta ja tukea Kemijärven elinvoiman kehittämistä.

Business Kemijärvi
Hallitus

Päätösesitys

Kaupunginvaltuusto merkitsee vastineen tiedoksi ja toteaa, että valtuustoaloitteessa esitetty palvelumalli on pääosin jo käytössä. Käytettävissä olevat resurssit rajaavat kuitenkin sen laajamittaisempaa toteutusta ja painopiste on ensisijaisesti yritysasiakkuuksien hoitamisessa. Esitetyt kehittämistarpeet huomioidaan jatkossa kaupungin ja sen tytäryhteisöjen toiminnassa.